

A. NỘI DUNG:

PHẦN I. VĂN BẢN:

1. Yêu cầu chung: Học sinh ôn tập các thể loại văn bản:

TT	Thể loại
1.	Truyện ngắn
2.	Thơ Đường luật

2. Cụ thể: Học sinh cần nắm vững:

a. Về văn bản truyện:

- Nhận biết được một số yếu tố hình thức (chi tiết tiêu biểu, cốt truyện, ngôn ngữ, nhân vật,...) và phân tích được nội dung (đề tài, chủ đề, thông điệp,...) mà nhà văn muốn gửi đến người đọc thông qua hình thức nghệ thuật của văn bản.

b. Về văn bản thơ Đường luật

- Xác định được giá trị nội dung, nghệ thuật của thơ trữ tình và thơ trào phúng trung đại làm theo thể Đường luật. Nhận biết, phân tích được giá trị thẩm mỹ của một số yếu tố thi luật (bố cục, niêm, luật, vần, nhịp, đối) của thơ thất ngôn bát cú, thơ thất ngôn tứ tuyệt Đường luật và một số thủ pháp nghệ thuật của thơ trào phúng.

PHẦN II. TIẾNG VIỆT:

Ôn tập các kiến thức tiếng Việt trong bài 8,9 và các dạng bài tập nhận biết, nêu tác dụng của các nghệ thuật:

Nội dung	TT	Tên bài
Biện pháp tu từ	1.	So sánh
	2.	Nhân hóa
	3.	Điệp từ
	4.	Ẩn dụ
	5.	Hoán dụ
	6.	Nói giảm nói tránh
	7.	Nói quá
	8.	Đảo ngữ, câu hỏi tu từ.
	9.	Từ toàn dân, từ địa phương, biệt ngữ xã hội.
	10.	Từ tượng hình, từ tượng thanh.

PHẦN III. TẬP LÀM VĂN

- Viết đoạn văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống.
- Viết bài văn phân tích một tác phẩm truyện hoặc một tác phẩm thơ.

B. HÌNH THỨC VÀ THỜI GIAN KIỂM TRA:

- Hình thức kiểm tra: Tự luận 100%
- Thời gian làm bài: 90 phút

C. ĐỀ THAM KHẢO:

Đề 1:

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc bài thơ sau:

CẢNH NGÀY HÈ

*Rồi⁽¹⁾ hóng mát thuở ngày trường,
Hòe lục đùn đùn tán rợp giương⁽²⁾.
Thạch lựu hiên còn phun thức đỏ⁽³⁾,
Hồng liên trì đã tiễn mùi hương⁽⁴⁾.
Lao xao chợ cá làng ngư phủ⁽⁵⁾
Dắng dỏi cầm ve lầu tịch dương⁽⁶⁾
Dẽ có Ngu cầm đàn một tiếng⁽⁷⁾
Dân giàu đủ khắp đòi⁽⁸⁾ phương.*

(Nguyễn Trãi *toàn tập*, Đào Duy Anh, NXB Khoa học xã hội, 1976)

Chú giải:

- (1) *Rồi*: ở đây là rồi rã.
- (2) *Lục*: màu xanh; *hoè lục*: màu xanh của cây hoè; *tán rợp giương*: tán giương lên che rợp.
- (3) *Thức* (từ cổ): màu vẽ, dáng vẽ. Ý cả câu thơ: cây thạch lựu ở hiên nhà đang phủ màu đỏ
- (4) *Tiễn mùi hương*: ngát mùi hương (tiễn: từ Hán Việt, có nghĩa là dư ra). Ý cả câu: sen hồng trong ao đã ngát mùi hương.
- (5) *Làng ngư phủ*: làng chài lưới.
- (6) *Dắng dỏi* (từ cổ): có nghĩa là inh ỏi. *Cầm ve*: tiếng ve kêu như tiếng đàn. *Lầu tịch dương*: lầu (nhà cao) lúc mặt trời sắp lặn.
- (7) *Dẽ có*: lẽ ra nên có; *Ngu cầm*: là đàn của vua Ngu Thuấn – vị vua làm nên triều đại lí tưởng, xã hội thanh bình, nhân dân hạnh phúc theo thần thoại Trung Quốc. Vua Ngu Thuấn có khúc hát *Nam phong*, trong đó có câu: *Nam phong chi thì hề khả dĩ phụ ngô dân chi tài hề* (Gió nam thuận thì có thể làm cho dân ta thêm nhiều của). Ý cả câu: Hãy để ta có cây đàn của vua Thuấn để đàn một khúc *Nam phong*.
- (8) *Đòi*: nhiều.

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1 (0.5 điểm): Bài thơ sử dụng phương thức biểu đạt chính nào?

Câu 2 (0.5 điểm): Bài thơ “Cảnh ngày hè” được viết theo thể thơ nào?

Câu 3 (1.0 điểm): Các từ “*đùn đùn*,” “*giương*”, “*phun*”, “*đỏ*”, “*lao xao*”, “*dắng dỏi*” đạt hiệu quả nghệ thuật như thế nào trong việc miêu tả cảnh ngày hè?

Câu 4 (1.0 điểm): Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong 2 câu thơ sau:

Lao xao chợ cá làng ngư phủ

Dắng dỏi cầm ve lầu tịch dương

Câu 4 (1.0 điểm): Nhận xét thấy tấm lòng của Nguyễn Trãi dành cho nhân dân ở hai câu thơ cuối.

Câu 5 (2.0 điểm): Hãy viết một đoạn văn (khoảng 8 - 10 câu) nêu suy nghĩ của em về vai trò của thiên nhiên đối với đời sống tinh thần của con người.

PHẦN II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết bài văn nghị luận phân tích bài thơ “*Cảnh ngày hè*” (Nguyễn Trãi).

ĐỀ 2: Đọc văn bản sau, Thực hiện các yêu cầu cho ở bên dưới:

BỐ TÔI

Tôi đi học dưới đồng bằng. Còn bố tôi, từ nơi núi đồi hiểm trở, ông luôn dõi theo tôi.

Bao giờ cũng vậy, ông mặc chiếc áo kẻ ô phẳng phiu nhất, xuống núi vào cuối mỗi tuần. Ông rẽ vào bưu điện để nhận những lá thư tôi gửi. Lặng lẽ, ông vụng về mở nó ra. Ông xem từng con chữ, lấy tay chạm vào nó, rồi ép vào khuôn mặt đầy râu của ông. Rồi lặng lẽ như lúc mở ra, ông xếp nó lại, nhét vào bao thư. Ông ngồi trầm ngâm một lúc, khẽ mỉm cười rồi đi về núi.

Về đến nhà, ông nói với mẹ tôi: “Con gái mình vừa gửi thư về”. Ông trao thư cho bà. Bà lại cẩn thận mở nó ra, khen: “Con mình viết chữ đẹp quá! Những chữ tròn, thật tròn, những cái móc thật bén. Chỉ tiếc rằng không biết nó viết gì. Sao ông không nhờ ai đó ở bưu điện đọc giùm?”. Ông nói: “Nó là con tôi, nó viết gì tôi đều biết cả”. Rồi ông lấy lại thư, xếp vào trong tủ cùng với những lá thư trước, những lá thư được bóc ra nhìn ngắm, chạm mặt rồi cất vào, không thiếu một lá, ngay cả những lá đầu tiên nét chữ còn non nớt...

Hôm nay là ngày đầu tiên tôi bước chân vào trường đại học. Một ngày khai trường đầu tiên không có bố. Bố tôi đã mất. Nhưng tôi biết bố sẽ đi cùng tôi trên những con đường mà tôi sẽ đi, suốt cả hành trình cuộc đời.

(Theo *Nguyễn Ngọc Thuần* in trong “Tuyển tập truyện ngắn hay viết cho thiếu nhi” - Nxb Giáo dục Việt Nam.)

Chú thích: Nguyễn Ngọc Thuần (1972) quê ở Tân Thiện - Hàm Tân - Bình Thuận, là một nhà văn trẻ đầy triển vọng ở thể loại văn xuôi đương đại, là thành viên của Hội nhà văn Việt Nam.

Câu 1 (0,5 điểm). Truyện được kể theo ngôi thứ mấy?

Câu 2 (1,0 điểm). Những hành động của người bố khi nhận được thư của con gái. Những hành động đó thể hiện điều gì?

Câu 3 (1,0 điểm). Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau: “*Ông xem từng con chữ, lấy tay chạm vào nó, rồi ép vào khuôn mặt đầy râu của ông.*”

Câu 4 (1,0 điểm). Em hiểu như thế nào về câu văn: “*Nhưng tôi biết bố sẽ đi cùng tôi trên những con đường mà tôi sẽ đi, suốt cả hành trình cuộc đời.*”?

Câu 5 (0,5 điểm). Thông điệp sâu sắc nhất tác giả gửi gắm qua văn bản trên là gì?

PHẦN II VIẾT (6 điểm):

Câu 1 (2,0 điểm). Từ văn bản đọc hiểu và những hiểu biết xã hội, em hãy viết bài văn (khoảng 400 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về tình phụ tử trong cuộc sống hôm nay.

Câu 2 (4,0 điểm). Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích truyện ngắn “*Bố tôi*” của nhà văn Nguyễn Ngọc Thuần.

BAN GIÁM HIỆU

TỔ TRƯỞNG

GIÁO VIÊN

Kiều Thị Hải

Nguyễn Thị Thắm

Trần Phương Loan

